

BEZ GRANIC POZNANIA
MIĘDZY JĘZYKIEM, UMYSŁEM
A SPOŁECZEŃSTWEM

Waldemar Tobolski

BEZ GRANIC POZNANIA MIĘDZY JĘZYKIEM, UMYSŁEM A SPOŁECZEŃSTWEM

W KRĘGU INSPIRACJI
PROFESORA WALDEMARA TŁOKIŃSKIEGO
W 80. ROCZNICĘ URODZIN

POD REDAKCJĄ
MARCINA KRAWCZYŃSKIEGO I HENRYKA OLSZEWSKIEGO

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu GDAŃSKIEGO

WYDAWNICTWO
AKADEMII ATENEUM

GDAŃSK 2025

Recenzenci

Dr hab. Aleksandra Błachnio
Prof. dr hab. Grzegorz Janusz
Prof. dr hab. Mirosław Michalik

Redaktor Wydawnictwa
Michał Alenowicz

Projekt okładki i stron tytułowych
Katarzyna Krawczyńska

Na okładce
Obraz ze zbiorów Profesora Waldemara Tłokińskiego

Skład i łamanie
Maksymilian Biniakiewicz

Publikacja sfinansowana ze środków Akademii Ateneum w Gdańsku

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-767-5 (WUG)
ISBN 978-83-61079-60-6 (Ateneum)

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

SPIS TREŚCI

Od redaktorów	7
Waldemar Tłokiński	
O sobie – od siebie	9
Maria Pąchalska	
Neuropsychologia twórczości: wpływ udaru mózgu na kreatywność artystyczną	15
Bożydar L.J. Kaczmarek	
Język a umysł, czyli życie mózgu	57
Michał Harciarek	
O roli profesora Waldemara Tłokińskiego w formowaniu się nauk społecznych w Uniwersytecie Gdańskim	71
Stanisław Milewski	
Wpływ mowy adresowanej do małych dzieci na proces przyswajania języka	83
Beata Pastwa-Wojciechowska	
Psychologiczne aspekty językowych kontekstów popełniania przestępstw, czyli słowa uwikłane w czyny przestępcze	107
Mariola Bidzan, Małgorzata Lipowska	
Język i mowa w diagnostyce specjalistycznej	121
Zdzisław Aleksander	
Międzypokoleniowy przekaz języka i dziedzictwa kulturowego w rodzinach kaszubskich	139
Aleksandra Sikora	
Komunikowanie się pokolenia Z	151
Marcin Krawczyński	
Komunikacja w dynamice grupy sportowej	163
Katarzyna Kukowicz-Żarska	
Język i komunikacja we współczesnych mediach społecznościowych: Koncepcja trzeciej przestrzeni	171

Tomasz Goban-Klas	
Zagubieni w mediach – od mediów masowych do mediów społecznościowych	189
Kazimierz Wolny-Zmorzyński	
Człowiek w fotografiach Ryszarda Kapuścińskiego – obcy czy inny?	199
Henryk Olszewski	
Współczesna starość	209
Elżbieta Trafiałek	
Polityka senioralna – w kierunku bezpiecznej, niezależnej starości	227
Elżbieta Gawęł-Luty	
Przestrzeń społeczna a jakość życia seniorów	245
Leszek Buliński	
Tymczasowa wspólnota, trwałe marzenie: o nowej demokracji	257
Barbara Kijewska	
Polityki równości i różnicy: między formalnym równouprawnieniem a społeczną praktyką (kilka refleksji)	269
Hanna Dubrzyńska	
Migracje zarobkowe Polaków w dobie współczesnych wyzwań cywilizacyjnych	283
Bartosz M. Wiśniewski	
Wartości w kontekście niepełnosprawności	297
Aleksandra Orlikowska	
Kinezyterapia w profilaktyce obrażeń sportowych	309